

TABORIŠČNIK

Štev. 8., Leto II.

ŠPITAL NA DRAVI

Petek 10. januarja 1947

NOVA NESOGLASJA V VARNOSTNEM SVETU

NEW YORK. Po krajšem premoru se je včeraj zvečer zopet sestal Varnostni svet. Na dnevnem redu je bilo vprašanje splošne razorožitve in kontrole nad atomsko energijo. Po daljši razpravi so sejo odložili, ker niso našli rešitve med nasprotujočima si stališčima Sovjetske zveze in Združenih držav. Avstralski delegat je izrekel svoje začudenje zaradi teh novih nasprotstev. Izrazil je svoje mnenje, da bi se vsa zadeva dala hitro in mirno rešiti, če bi Varnostni svet potrdil sklep glavne skupščine Združenih narodov. Sovjetski delegat je obrazložil stališče svoje vlade, ki se v glavnem strinja s sklepom glavne skupščine, predlagal pa je dodatno posebno komisijo, ki naj bi hkrati reševala vprašanje razorožitve in vprašanje kontrole nad atomsko energijo. Ameriški delegat je ugovarjal taki rešitvi in zahteval, da naj se najpoprej rešuje vprašanje kontrole nad atomsko energijo. Ponovno ga je zavračal sovjetski zastopnik, ki je trdovratno vstrajal na stališču, da se morata obe vprašanji združiti in tako istočasno reševati vprašanje kontrole nad atomsko energijo in vprašanje splošne razorožitve, češ ker sta obe sporni vprašanji ozko povezani.

RIM. Te dni zaseda v Rimu kongres italijanske socialistične stranke. Na kongresu se je stranka razcepila. Vodja desnega krila Saragat se je pred kongresom izrekel zoper sodelovanje s komunisti, kakor ga zagovarja Nenni. Pozval je svoje pristaše, naj se kongresa ne udeležijo. Nato so pristaši desnega krila izstopili iz stranke in ustanovili svojo socialistično stranko. Tako se je Nennija na kongresu posrečilo dobiti za se okoli 70% glasov. Tretjo skupino v stranki vodi sin po fašistih ubitega socialističnega voditelja Matteottija. Ta skupina, ki se imenuje "Iniziativa socialista", je na kongresu tudi nastopila zoper sodelovanje s komunisti. Včeraj je Matteotti na kongresu zahteval, naj se razveljavijo vsi doslej na kongresu storjeni sklepi.

RIM. Obe socialistični skupini, ki sta se odtrgali od Nenni jeve socialistične stranke, in sicer Saragatova "Critica sociale" in druga, ki se imenuje

"Critica sociale", sta se že spoprazumeli glede skupnega programa in sklenili ustanoviti novo socialistično stranko, ki se bo imenovala "Italijanska socialistična stranka", da se bo že v imenu razlikovala od Nenni jeve "Italijanske socialistične stranke proletarske skupnosti." (Glej poročilo na str. 3).

MARIBOR. Včeraj se je vrnilo v domovino 50 otrok, ki so bili za časa nemške okupacije odvedeni v Avstrijo. V Mariboru so jim pripravili lep sprejem. Po poročilu beigradskega radia so jih reakcionarni elementi hoteli odvrniti od povratka z lažnjivimi poročili o razmerah v domovini.

IJUELJANA. V kratkem bo iz Slovenije odšlo več tisoč mladeničev na prostovoljno delo pri zgradbi proge Šmarca-Sarajevo.

LONDON. Načelnik sovjetskega generalnega štaba maršal Vasilijevski je na povabilo britanskega maršala Montgomeryja obljubil, da bo spomladaj ali poleti obiskal Veliko Britanijo.

JAMSTVO ZA VARNOST TRŠTA

London 8. januarja. Varnostni svet Združenih narodov je včeraj imel svojo prvo letošnjo sejo. Na dnevnem redu je bila prošnja sveta zunanjih ministrov, naj bi Varnostni svet sklepal o jamstvih za neodvisnost in ozemeljsko nedotakljivost Tržaškega ozemlja.

Avstralski delegat je ugovarjal, da bi Varnostni svet obravnaval to vprašanje, češ da na podlagi Karte Združenih narodov za kaj takega nima pravice, ker Varnostni svet ne more prevzeti jamstva za kako določeno ozemlje niti ne more izvrševati kakih posebnih brambenih nalog.

Delegat Združenih držav severne Amerike je v svojem odgovoru opozarjal na člen 24 Karte Združenih narodov, kjer je povedano, da ima Varnostni svet odgovornost za vzdrževanje miru in varnosti povsod po svetu.

Ko so se nato tudi drugi delegati priključili mnenju Združenih držav, so glasovanje o jamstvu za neodvisnost Tržaškega mesta in njegovega ozemlja preložili na petek.

IZJAVA IRŠKEGA PARLAMENTA

Pred prazniki smo poročali, da je irski parlament sklepal o preganjanju Cerkve in vere po raznih državah. Pri tisti priliki je govoril tudi irski predsednik De Valera. Danes je pred nami poročalo agencije Inf.D., ki o tej seji irskega parlamenta tako le poročata:

"Irski parlament je sklenil resolucijo, v kateri pozivlja vse zares svobodne in miroljubne narode, naj zastavijo ves svoj vpliv da se nemudoma končajo vsa verska preganjanja. De Valeru je v njegovi lastnosti kot zunanji minister bilo naročeno, naj to mnenje sporoči vsem tistim narodom, ki imajo z Irsko diplomatske zveze.

V teku debate o obsodbi mons. Stepinca je De Valera izjavil: "Prosim zbornico, naj ugotovi naše prepričanje, da je bistvena podlaga miru na svetu, če narodi priznajo suverenost božjo in naravnega zakona. Dokazi, ki jih imam pred seboj, dokazujejo, da je stanje v Jugoslaviji tako slabo, kakor ga slikajo najbolj črna časopisna poročila."

PRVI NAMESTNIK glavnega ravnatelja UNRRA-e je v Londonu povedal svoje mnenje, da je bil sklep držav članic, naj se UNRRA-ino delovanje neha, prenapljen in napačen. Podpirane dežele so zdaj v nevarnosti, da bodo zdaj tam, kjer so bile pred poldrugim letom.

NEMŠKA GENERALA Mackensen in Kurt Maltzer, ki sta v Rimu bila obsojena na smrt, so na tistem prepeljali na Nemško. Vzroka in namena nihče ne ve.

LONDONSKI dnevnik "Times" piše o jugoslovenskih zahtevah po Koroški: "Jugoslovenskim zahte-

vam bo težko ugoditi. Te zahteve so stvarno šibko utemeljene in so poleg tega še v navskrižju z dokaj veljavno načelno smerjo glede Avstrije, da naj avstrijsko meje od marca 1938 ostanejo nespremenjene.

ZARADI POKANJKANJA PAPIRJA bodo med tednom vsi avstrijski dnevnik izhajali na 2 straneh, ob sobotah in nedeljah pa na 4 straneh.

LETINA leta 1947 po ameriških poročilih slabo kaže. Zlasti bo treba skrbeti za Nemčijo, Avstrijo, Italijo, Grčijo in Rumunijo, kjer grozi lakota.

IZGUBIL sem nalivno pero. Prosim najditelja naj ga odda v naši upravi.

MONTGOMERY NAJ PREPREČI VOJSKO

Bivši predsednik britanske delavske stranke profesor Laski je te dni imel govor, v katerem je dejal, da je maršal Montgomery zato obiskal Moskvo, da bi prepričal tretjo svetovno vojsko. Laski je naglasil, da je želja britanskega generalnega štaba, da bi se med Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo ustvarilo ozračje zaupanja. Nato je nadaljeval:

"Od generalissima Stalina do zadnjega vaščana v Rusiji nihče ne želi nove vojske, ker je prihodnost dežele v prvi vrsti odvisna od tega, ali bo mir ohranjen. Kikakor pa ni čudno, če Sovjetska zveza ne zaupa namenom drugih narodov, saj so v zadnjih 30 letih vse evropske dežele ravnale s to deželo kakor bi bila izobčena."

PAZITE NA PONAREJEN DENAR

V zadnjem času so oblasti dožnale, da kroži med ljudmi precej ponarejenega avstrijskega denarja. Kdor dobi v roke tak ponarejen denar, ima dvojno škodo: najprej sitnosti z oblastmi, češ. odkod in od koga in kdaj je dobil ta denar. Z eno besedo: vsak, ki tak denar ima, je osumljen, da je kako v zvezi s ponarejevalci. Kdor je nedolžen, bo že dopovedal in se opravičil. Toda nihče mu ne bo povrnil škode. Denar mu bo zaplonjen in konec! Takej noben izgovor ne bo pomagal, razen, da bi mu povrnil škodo oni, ki je izplačal ponarejeni denar. Navadno pa je tudi tisti siromak in morebitni tudi že kako prihodet po izgubi. Zato je najbolje, da z vso previdnostjo prevzemamo denar in si, če nismo na jasnem, kako je z denarjem, vsaj napišemo številke bankovcev, ki smo jih prejeli od tega ali onega. Za zdaj so najbolj nevarni in pogosti ponarejeni bankovci po 20 in 100 šilingov.

Torej, kdor hoče dobro sobi in bližnjemu, ta naj pazi, ko bo take bankovce sprejemal. Tudi druge opozarjajte na to nevarnost!

IZ TABORIŠČA

POTRESAJTE HODNIKE IN CESTE!

Mraz se je začel čim dalje uneseti, toda veter je naše zaščitene ceste gladko pometal. Zdej po cestah nevarno drsi. Ker morajo zdej vsi taboriščni avtomobili voziti drva, ni nobene možnosti, da bi mogel kdo od kod pripeljati dovolj peska, da bi se pote posula. Zato naj vsakdo sam skrbi, da bodo pote vkljub temu potreseni!

Prav bi bilo, ko bi stanovalci posameznih barak potresali pote s pelom vsaj ob svoji baraki. Če bo tako vsak ob svoji baraki storil svojo dolžnost, bo preprečena marsikatera nesreča.

DROBNE NOVICE

NOVI PREDSEDNIK MEXIKO se piše Miguel Aleman. Zadržne čase je izdal več izjav, iz katerih bi sledilo, da hoče v verskem pogledu biti strpen in da bo to svojo strpnost dokazal

tudi v občevanju s katoliško Cerkvijo. In res ima že stike s katoliškimi škofi.

MRAZA je bilo v zahodni Nemčiji 7. t. m. 42 stopinj. Že 18 let tam ni bilo takega mraza. Več ljudi je zmrznilo v nezakurjenih spalnicah. V Italiji je mraz zahteval 25 smrtnih žrtev. Tam že 40 let ni bilo takega mraza. Dne 8. t. m. opoldne je začelo popuščati.

V LETALU POBEGLA VOJNA UJETNIKA, ki sta ušla iz nekega francoskega ujetniškega taborišča, zdej išče v Monakovem amer. in nemška policija. Ne povedo pa, kako sta se polastila letala.

V UPRAVI Taboriščnika so še na prodaj sledeče šol. knjige: Slov. berilo za III. gimn. razred, Slovensko berilo za IV. gimn. razred, Latinska sintaksa, Zgodovina orient. narodov.

JAMSTVO ZA VARNOST TRŠTA

V London 8. januarja. Varnostni svet Združenih narodov je včeraj imel svojo prvo letošnjo sejo. Na dnevnem redu je bila prošnja sveta zunanjih ministrov, naj bi Varnostni svet sklepal o jamstvih za neodvisnost in ozemeljsko nedotakljivost Tržaškega ozemlja.

Avstralski delegat je ugovarjal, da bi Varnostni svet obravnaval to vprašanje, češ da na podlagi Karte Združenih narodov za kaj takega nima pravice, ker Varnostni svet ne more prevzeti jamstva za kako določeno ozemlje niti ne more izvrševati kakih posebnih brambenih nalog.

Delegat Združenih držav severne Amerike je v svojem odgovoru opozarjal na člen 24 Karte Združenih narodov, kjer je povedano, da ima Varnostni svet odgovornost za vzdrževanje miru in varnosti povsod po svetu.

Ko so se nato tudi drugi delegati priključili mnenju Združenih držav, so glasovanje o jamstvu za neodvisnost Tržaškega mesta in njegovega ozemlja preložili na petek.

IZJAVA IRŠKEGA PARLAMENTA

Pred prazniki smo poročali, da je irski parlament sklepal o preganjanju Cerkve in vere po raznih državah. Pri tisti priliki je govoril tudi irski predsednik De Valera. Danes je pred nami poročilo agencije Inf.D., ki o tej seji irskega parlamenta tako le poroča:

"Irski parlament je sklenil resolucijo, v kateri pozivlje vse zares svobodne in miroljubne narode, naj zastavijo ves svoj vpliv da se nemudoma končajo vsa verska preganjanja. De Valera je v njegovi lastnosti kot zunanji minister bilo naročeno, naj to mnenje sporoči vsem tistim narodom, ki imajo z Irsko diplomatske zveze.

V teku debate o obsodbi mons. Stepinca je De Valera izjavil: "Prosim zbornico, naj ugotovi naše prepričanje, da je bistvena podlaga miru na svetu, če narodi priznajo suverenost božjo in pravne zakone. Dokazi, ki jih imam pred seboj, dokazujejo, da je stanje v Jugoslaviji tako slabo, kakor ga slikajo najbolj črna časopisna poročila."

PRVI NAMESTNIK glavnega ravnatelja UNRRA-e je v Londonu povedal svoje mnenje, da je bil sklep držav članic, naj se UNRRA-ino delovanje neha, prenapljen in napačen. Podpirane dežele so zdaj v nevarnosti, da bodo zdaj tam, kjer so bile pred poldrugim letom.

NEMŠKA GENERALA Mackensen in Kurt Maltzer, ki sta v Rimu bila obsojena na smrt, so na tistem prepeljali na Nemško. Vzroka in namena nihče ne ve.

LONDONSKI dnevnik "Times" piše o jugoslovanskih zahtevah po Koroški: "Jugoslovanskim zahte-

vam bo težko ugoditi. Te zahteve so stvarno šibko utemeljene in so poleg tega še v navskrižju z dokaj veljavno načelno smerjo glede Avstrije, da naj avstrijsko meje od marca 1938 ostanejo nespremenjene.

ZARADI POKANJKANJA PAPIRJA bodo med tednom vsi avstrijski dnevniki izhajali na 2 straneh, ob sobotah in nedeljah pa na 4 straneh.

LETINA leta 1947 po ameriških poročilih slabo kaže. Zlasti bo treba skrbeti za Nemčijo, Avstrijo, Italijo, Grčijo in Rumunijo, kjer grozi lakota.

IZGUBIL sem nalivno pero. Prosim najditelja naj ga odda v naši upravi.

MONTGOMERY NAJ PREPREČI VOJSKO

Bivši predsednik britanske delavske stranke profesor Laski je te dni imel govor, v katerem je dejal, da je maršal Montgomery zato obiskal Moskvo, da bi prepeljal tretjo svetovno vojsko. Laski je naglasil, da je želja britanskega generalnega štaba, da bi se med Sovjetsko zvezo in Veliko Britanijo ustvarilo ozračje zaupanja. Nato je nadaljeval:

"Od generalissima Stalina do zadnjega vaščana v Rusiji nihče ne želi nove vojske, ker je prihodnost dežele v prvi vrsti odvisna od tega, ali bo mir ohranjen. Kakor pa ni čudno, če Sovjetska zveza ne zaupa namenom drugih narodov, saj so v zadnjih 30 letih vse evropske dežele ravnale s to deželo kakor bi bila izobčena."

PAZITE NA PONAREJEN DENAR

V zadnjem času so oblasti dožele, da kroži med ljudmi precej ponarejenega avstrijskega denarja. Kdor dobi v roke tak ponarejen denar, ima dvojno škodo: najprej sitnosti z oblastmi, češ. odkod in od koga in kdaj je dobil ta denar. Že eno besedo: vsak, ki tak denar ima, je osumljen, da je kako v zvezi s ponarejevalci. Kdor je nedolžen, bo že dopovedal in se opravičil. Toda nihče mu ne bo povrnil škode. Denar mu bo zaplonjen in konec! Takaj noben izgovor ne bo pomagal, razen, da bi mu povrnili škodo oni, ki je izplačal ponarejeni denar. Navadno pa je tudi tisti siromak in morebitni tudi že kako prizadet po izgubi. Zato je najbolje, da z vse previdnostjo prevzemamo denar in si, če nismo na jasnem, kako je z denarjem, vsaj napišemo številke bankovcev, ki smo jih prejeli od tega ali onega. Za zdaj so najbolj nevarni in pogosti ponarejeni bankovci po 20 in 100 šilingov.

Torej, kdor hoče dobro sebi in bližnjemu, ta naj pazi, ko bo take bankovce sprejemal. Tudi druge opozarjajte na to nevarnost!

IZ TABORIŠČA

POTRESAJTE HODNIKE IN CESTE!

Mraz se je začel čim bolj umesiti, toda veter je naše zaledenale ceste gladko pometal. Zdaj po cestah nevarno drsi. Ker morajo zdaj vsi taboriščni avtomobili voziti drva, ni nobene možnosti, da bi mogel kdo od kod pripeljati dovolj peska, da bi se pote posula. Zato naj vsakdo sam skrbi, da bodo pote vkljub temu potreseni!

Prav bi bilo, ko bi stanovalci po sameznih barak potresali pote s pelom vsaj ob svoji baraki. Če bo tako vsak ob svoji baraki storil svojo dolžnost, bo prepričena marsikatera nesreča.

DROBNE NOVICE

NOVI PREDSEDNIK MEXIKO se piše Miguel Aleman. Zadanje čase je izdal več izjav, iz katerih bi sledilo, da hoče v verskem pogledu biti strpen in da bo to svojo strpnost dokazal

tudi v občevanju s katoliško Cerkvijo. In res ima že stike s katoliškimi škofi.

MRAZA je bilo v zahodni Nemčiji 7. t. m. 42 stopinj. Že 18 let tam ni bilo takega mraza. Več ljudi je zmrznilo v nezakurjenih spalnicah. V Italiji je mraz zahteval 25 smrtnih žrtev. Tam že 40 let ni bilo takega mraza. Dne 8. t. m. opoldne je začelo popuščati.

V LETALU POBEGLA VOJNA UJETNIKA, ki sta ušla iz nekega francoskega ujetniškega taborišča, zdaj išče v Monakovem amer. in nemška policija. Ne povedo pa, kako sta se polastila letala.

V UPRAVI Taboriščnika so še na prodaj sledeče šol. knjige: Slov. berilo za III. gimn. razred, Slovensko berilo za IV. gimn. razred, Latinska sintaksa, Zgodovina orient. narodov.

"GRE ZA SVETOVNI MIR!"

DE GASPERIJEV OBISK V AMERIKI.

Italijanski ministrski predsednik De Gasperi je prišel v Washington ter bil nad vse slovesno sprejet. Listi so takoj naglasili, da italijanski državnik ne prihaja v Ameriko kot prosilec, največ kot povabljen gost. Hočejo povedati, da je ameriška vlada De Gasperija povabila. Bil je deležen nad vse lepega sprejema pri Trumanu in tudi pri Byrnesu, kakor naglašajo poročila 7. t. m. Byrnes je na banketu imel De Gasperiju v čast govor, kjer je zelo hvalil Italijo in De Gasperijevo politiko. Med drugim je dejal, da je naloga De Gasperijeve vlade, da posreduje med skrajnimi strujami v Italiji, da ne bi Italija spet zapadla fašizmu ali komunizmu.

List "New York Times" naglašá, da je bil De Gasperi povabljen in da bodo pogajanja z njim valikanske važnosti.

Špansko pisani newyorški dnevnik "La Pensa" piše, da je De Gasperijev obisk mednarodnega pomena: "Dejstvo, da je ameriško zunanje ministrstvo De Gasperija povabilo, dokazuje, kako važna se zahodnim silam zdi demokratična uređitev italijanskega vprašanja. Za zahodne sile je Italija prej ko slej vogelni kamen v Sredozemlju. Zato bi vsaka kriza - najsi bo v prehrani ali kakršnokoli druga - ki bi imela za posledico, da bi v deželi nastala desničarska ali levičarska smer, za zahodne države bila kot nevarnost oznanjujoč dogodek. Vsakršna podpora, ki jo ameriška vlada da italijanskemu ministrskemu predsedniku, je zato kar neposredno važna za svetovni mir!"

ITALIJANSKI SOCIALISTI RAZKLANI

Notranja kriza italijanske socialistične stranke je zdaj postala odkrito dejstvo in očiten razkol. Začelo se je že takrat, ko je kmalu leta 1945 Nenni kot tedanji voditelj in glavni tajnik stranke začel oznanjati tesno sodelovanje med komunisti in socialisti. Zoper njega je nastopil Saragat, ki je na kongresu v Milanu leta 1946 dobil za seboj velik del delegatov, kar pa ni zadoščalo, da bi bil Nennija vrgel. Napravili so kompromis, da je Saragat postal glavni tajnik in s tem dejanski vođja stranke, Nenniju pa so podelili naslov načelnika, kar je med Romani nekaj nenavadnega.

Seđaj ko je Nenni postal zunanji minister, je začel še bolj odkrito delati za čim tesnejše sodelovanje obeh levičarskih strank ter je celo dopustil, da se je vođja komunistov Togliatti dejansko vnešaval v zunanje zadeve. To je bilo tistikrat, ko je Togliatti sam vodil pogajanja z Jugoslavijo glede Trsta, kar je seveda med italijanskimi politikami napravilo slabo kri. Takrat je tudi Saragat odkrito začel napadati Nennija in njegovo politiko.

V torek dne 7. t. m. pa je izbruhnila kriza z vso silo na dan. Na strankinem zborovanju je Saragatovo krilo sklenilo, da izstopi iz socialistične stranke in ustanovi svojo italijansko socialistično stranko. Poleg Saragatove skupine je izstopila iz stranke tudi skupina Marija Zagarija. Te dni sta Saragat in Zagari imela skupen posvet, da ustanovita skupno socialistično organizacijo. S tem je spor v stranki prenehal, začel pa se je boj med dvema novima strankama. Koliko bo ta izstop oslabil Nennijevo socialistično stranko, se bo šele videlo.